

CÀTEDRA ROSES D'ARQUEOLOGIA I PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

ÍNDEX

Índex	1
Organització de la Càtedra	2
ACTIVITATS	7
VI Seminari Internacional d'Arqueologia Medieval i Moderna	8
V Curs Internacional d'Arqueologia	12
VI Cicle de xerrades d'arqueologia de la Càtedra	16
Presentació de la Guia del Patrimoni Cultural 5	18
Publicacions	19
Projectes competitius	22
Campanya d'excavació i patrimonialització	24
Activitats audiovisuals	26
Per a més informació	27

ORGANITZACIÓ DE LA CÀTEDRA

Dr. Marc Bouzas Sabater
Direcció

Dr. Lluís Palahi Grimal
Tècnic

Consell Assessor

Sr. Josep Maria Barris
Arxiu Municipal de Roses.

Dr. Aymat Catafau
Universitat Perpignan-Via Domitia

Dra. Alexandra Chavarria
Università degli Studi di Padova.

Dr. Josep Maria Nolla
Universitat de Girona

Dr. Marcel Pujol
Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya.

Sra. Cristina Casas
Ajuntament de Roses, urbanisme.

Col·laboradors

Dr. Walter Alegria (Universitat de Barcelona)

Dra. Natàlia Alonso (Universitat de Lleida)

Sra. Flavia Amato(Arqueòloga)

Sr. Ivan Arcos (Estudiant-Universitat de Girona)

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

Dr. Jordi Ardiaca (Arqueòleg)

Sr. Josep Maria Barris (Arxiu Municipal de Roses. Ajuntament de Roses)

Sr. Thierry Berindey (Estudiant-Universitat Perpignan)

Sr. Marco Bruni (Arqueòleg)

Sr. José Maria Carrasco (Universitat autònoma de Barcelona)

Dr. Josep Casas (Arqueòleg)

Dr. Pere Castanyer (MAC-Empúries)

Dra. Laura de Castellet (Historiadora)

Dr. Aymat Catafau (Universitat Perpignan -Via Domitia)

Sra. Laura Ceruela (Estudiant-Universitat Rovira i Virgili)

Sra. Asya Cesaro (Università degli Studi di Padova)

Dra. Alexandra Chavarria (Università degli Studi di Padova)

Sr. Ferran Codina (Arqueòleg, Generalitat de Catalunya)

Dra. Dolors Codina (Arqueòloga-BAULA sl)

Sr. Ramon Coll (Ajuntament de Premià de Mar)

Dr. André Constant (Aix-Marseille Université)

Sr. Alan Coronado (Estudiant-Universitat de Girona)

Sra. Neus Coromina (Arqueòloga i antropòloga)

Dra. Ana Costa (Arqueòloga)

Dr. Xavier Costa (Universitat de Barcelona)

Sr. Adrià Cubo (Arqueòleg)

Sra. Nàstia Edlinger (Estudiant. Université Marseille)

Sra. Montserrat Farreny (Museu de Martorell)

Sra. Andrea Ferrer (Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles)

Sra. Judit Ferré (Estudiant-Universitat Rovira i Virgili)

Sr. Francesc Florensa (Arqueòleg-ATICS sl)

Dr. Cristian Folch (Universitat Autònoma de Barcelona)

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

Sr. Pablo del Fresno (Sistemes de Gestió del Patrimoni)

Sr. Joan Frigola (Arqueòleg autònom)

Dr. Miquel Àngel Fumanal (Museu d'Art de Girona)

Dr. Abel Gallego Valle (Institut Català Arqueologia Clàssica)

Dra. Rut Geli (Centre Arqueologia Subaquàtica de Catalunya)

Dr. Jordi Gibert (Universitat Autònoma de Barcelona)

Dra. Ariadna Guimerà (Universitat Autònoma de Barcelona)

Sr. Nolan Godelaine (Estudiant-Université d'Avignon)

Dr. Reynald Gonzàlez (VECLUS)

Dr. Xavier Gonzalo (Universitat Autònoma de Barcelona)

Sra. Guergana Guionova (Centre National Recherches Scientifiques)

Dra. Chiara Guarnieri (Soprintendenza ABAP-Bologna)

Sra. Itziar Gutiérrez (Arqueòloga)

Dra. Helena Kirchner (Universitat Autònoma de Barcelona)

Dr. José Ángel Lecanda (Universidad de Deusto)

Sra. Thelma Leclair (Estudiant-Université Lyon)

Sra. Emma Llach (Arqueòloga, ATRI Cultura i Patrimoni sl)

Sr. Joan Llinàs (Arqueòleg, ATRI Cultura i patrimoni SLU)

Sra. Silvia Llobet (Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya)

Dr. Josep Maria Macias (Institut Català Arqueologia Clàssica)

Sra. Helena Majó (Estudiant-ESCRBCC)

Sr. Elio Marazzi (Estudiant-Université Lyon)

Sra. Sònia Masmartí (Monestir Sant Pere de Rodes)

Dr. Ramon Martí (Universitat Autònoma de Barcelona)

Sra. Montserrat Mataró (Generalitat de Catalunya-Arqueòloga territorial)

Dr. Joan J. Menchon (Ajuntament de Tarragona)

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

Sr. Pol Meseguer (Arxiu Municipal de Roses)

Sr. Magí Miret (Generalitat de Catalunya)

Sra. Maria Molinas (ABAC, s.l.)

Sr. Jordi Morera (Arqueòleg)

Dra. Rosario Navarro (Professora jubilada Universitat de Barcelona)

Dra. Nuria Ninn (Direction Archéologique et Muséum Aix-en-Provence)

Sr. Gibril Noel (Estudiant. Université Perpignana)

Dr. Josep Maria Nolla (Universitat de Girona)

Sra. Maria Ocaña (Fundació l'Esquerda)

Dr. Jaume Oliver (Universitat Autònoma de Barcelona)

Dr. Jordi Oliver (Institut Català Arqueologia Clàssica)

Dra. Imma Ollich (Fundació l'Esquerda)

Sr. Arnau Pallejà (Estudiant, ESCRBCC)

Dra. Valentina Pescini (Institut Català Arqueologia Clàssica)

Dr. Joan Pinar (University of Hradec Králové)

Dr. Diego Play (Universidad de Oviedo)

Dr. Albert Pratdesaba (Fundació l'Esquerda)

Dra. Marta Prevosti (Institut Català Arqueologia Clàssica)

Sra. Marta Prieto (Arqueòloga)

Dr. Marcel Pujol (Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya)

Sra. Montserrat Rocafiguera (Fundació l'Esquerda)

Dr. Francesc Rodríguez (Institut Català Arqueologia Clàssica)

Sr. Francesc Roig (Arqueòleg)

Dr. Isaac Rufí (Universitat de Girona)

Dr. Joaquín Ruiz de Arbulo (Universitat Rovira i Virgili)

Sr. Federico Sacoccio (Università di Pisa)

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

Dr. Jordi Sagrera (Universitat de Girona)
Dra. Jordina Sales (Universitat de Barcelona)
Sra. Marta Sànchez (Historiadora)
Dra. Marta Sancho (Universitat de Barcelona)
Sra. Katya Shkarinska (Arqueòloga i difusora cultural)
Sra. Rosa Soler (Antropòloga)
Dra. Eva Subias (Universitat Rovira i Virgili)
Dra. Maria Eulàlia Subirà (Universitat Autònoma de Barcelona)
Dr. Marc Sureda (Museu Episcopal de Vic)
Sr. Roger Umbert (Universitat de Barcelona)
Dra. Ester Travé (Universitat de Barcelona)
Dr. Joaquim Tremoleda (Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries)
Sr. Jordi Tura (Director del Museu Etnològic del Montseny-la Gabella)
Dra. Elisa Varela (Universitat de Girona)
Dr. Edoardo Vanni (Università degli Studi di Foggia)
Dr. Josep Maria Vila (Universitat Autònoma de Barcelona)
Sra. Jacqueline Lousie Vine (Estudiant, Universitat de Girona)
Dr. David Vivó (Universitat de Girona)
Dr. Jordi Vivo (Arqueòleg)
Dr. Federico Zoni (Università degli Studi di Bergamo)

ACTIVITATS

VI SEMINARI INTERNACIONAL D'ARQUEOLOGIA MEDIEVAL I MODERNA

"DE L'ANTIGUITAT A L'EDAT MITJANA, UN PERÍODE DE GRANS CANVIS. NOVETATS DES DE L'ARQUEOLOGIA"

19 octubre. L'any 2022 es va iniciar un nou format seminaris que ha continuat el 2023 tot i recuperar el nom original de Seminaris Internacionals d'Arqueologia Medieval i Moderna. El seminari s'estructura a partir d'una conferència inaugural i tot un seguit de comunicacions que ja no són per invitació com en els seminaris realitzats fins l'any 2021, sinó seleccionades a través d'un procés d'inscripció lliure per part dels diferents investigadors i grups de recerca.

Amb aquest nou format es pretén potenciar la participació dels grups de recerca i, de retruc, de la pròpia assistència a l'acte que, de fet, enguany s'ha pràcticament doblat respecte el 2022 amb 85 assistents inscrits.

La temàtica triada pel seminari de 2023 ha estat l'anàlisi arqueològica del període de transició entre l'època tardoantiga i l'època feudal.

L'objectiu era el d'engrescar als diferents investigadors i grups de recerca que treballen en l'estudi del món tardoantic i alt medieval, sempre des d'una òptica arqueològica, a presentar les seves recerques i el resultat ha estat molt positiu, atès que la jornada va comptar amb 26 comunicacions que abastaven el territori català, però també d'altres àrees del territori espanyol, així com de França i Itàlia.

La jornada es va iniciar amb la conferència inaugural que es va encarregar a la Doctora Alexandra Chavarria de la Universitat degli Studi di Padova.

Amb el títol "Noves perspectives en l'arqueologia de morts (i vius!) entre l'antiguitat tardana i l'alta edat mitjana. El paper de l'arqueòleg en les recerques multidisciplinars." va servir per emmarcar el tema de la jornada.

Les comunicacions presentades van ser:

-Re-discovering Medieval Landscapes in southern Latium: The Monti Aurunci Project. (Edoardo Vanni i Federico Sacoccio).

-Continuïtats i ruptures del poblament baiximperial romà i tardoantic a les comarques de l'Alt i Baix Penedès i Garraf. (Francesc Florensa Puchol i Magí Miret-Mestre).

- La regió de Ponent a la Tardoantiguitat (segles V-VIII). Aproximació a la xarxa de poblament, explotació del territori i vies de comunicació des de l'arqueologia del paisatge. (Montse Baiges Minguella).

- De los últimos romanos de la Tarraconense a los hispanovi-

sigodos del Ducado de Cantabria. (José Ángel Lecanda Esteban)

- Ultrera et Puig Rom, sites perchés du haut Moyen Âge de part et d'autre des Pyrénées méditerranéennes : chronologie, formes et fonctions comparées. (André Constant, Eva Subías, Anna Maria Puig, Dolors Codina, Guergana Guionova, Ignasi Fiz).

- El pas de l'antiguitat a l'Edat Mitjana al jaciment de l'Esquerda, Osona. Darreres novetats de la recerca arqueològica. (Imma Ollich, Montse Rocafiguera, Maria Ocaña, Albert Pratdesaba).

- El Castellot de Castellví de la Marca entre l'antiguitat tardana i la feudalitat. (Cristian Folch, Jordi Gibert, Xavier Gonzalo, Ramon Martí).

-Arqueologia dels espais de producció al Jaciment de Santa Margarida (Martorell): estructures de combustió, treballs agrícoles i manufactura en un assentament en transformació (s. VI - X d.C.). (Esther Travé Allepuz, Pablo del Fresno Bernal, Montserrat Farreny Agràs).

-Le quattro chiese di Coccanile di Copparo (FE). Una testimonianza di continuità di culto dal V-VI sec. ai giorni nostri. (Chiara Guarnieri, Flavia Amato, Marco Bruni).

- El jaciment tardoantic de Ca la Madrona (Mataró).(Jordi Ardiaca Rodríguez).

- Primeros resultados de la intervención arqueológica en la necrópolis de A Capela (Catoira, Pontevedra).(Diego Play Augusto).

-Canvi de paradigma en el món funerari durant l'Antiguitat Tardana i l'Alta Edat Mitjana al Prepirineu? El cas de la Bauma dels Ossos del Clot del Llop (Gironella, Berguedà).(Rosa Soler Acedo, Marta Sánchez Soler, Maria Eulalia Subirà).

-(Re)cycling social structures: from the slavery of the silo to the puticuli of the servi.(Jose María Carrasco , Ariadna Guimerà).

- Els orígens de l'església parroquial de Sant Esteve de Canapost (Forallac, Baix Empordà).(Jordi Oliver Vert).

-PastMont. Un projecte de recerca sobre les transformacions del paisatge del Montseny entre l'Antiguitat i l'Edat Mitjana.(Abel Gallego-Valle,

Valentina Pescini, Jaume Oliver, Arnau Garcia-Molsosa).

-“In territorio Orritense”: Un projecte per conèixer l'evolució del poblament prepirinenc de l'antiguitat tardana al món medieval.(Xavier Costa Badia, Marta Sancho i Planas).

- El vertedero tardoantiguo de la Catedral de Tarragona y la transformación del recinto de culto imperial de Tarraco.(Itziar Gutiérrez-Soto, Josep M. Macias Solé, Francesc Rodríguez Martorell).

- La cultura material dels Altimiris (segles V-XI). (Walter Alegria Tejedor, Marta Sancho i Planas).

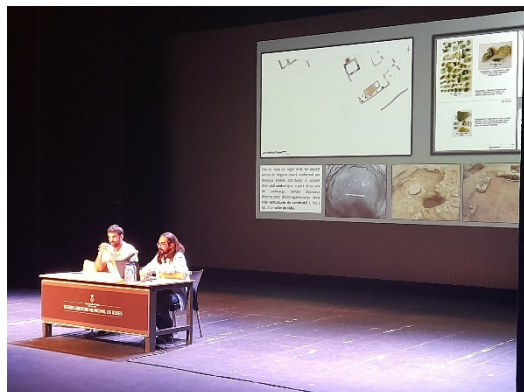
-Un abocador del segle VI dC a Blanes (la Selva).(Emma Llach i Palmada, Joan Llinàs i Pol).

- La villa dels Castelletts entre el baix imperi i l'alta edat mitjana. (Adrià Cubo Córdoba, Jordi Morera Camprubí, Josep Francesc Roig Pérez).

- La vil·la de la Gran Via-Can Ferrerons (Premià de Mar, Barcelona) durant l'Antiguitat

Tardana. (Ramon Coll Montea-gudo, Rosario Navarro Sáez , Marta Prevosti Monclús).

- Esquelles o campanes? Revi-sió de materials sonors del monestir del Bovalar (Lleida, s. VI-VIII).(Laura de Caste-llet).

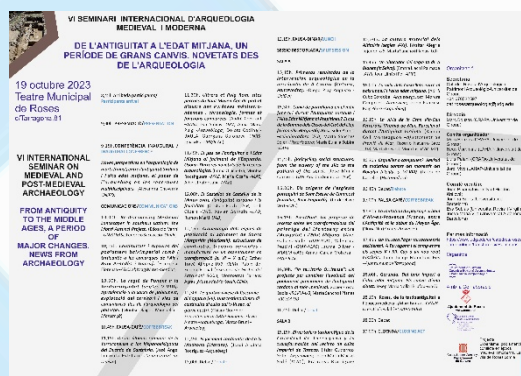
- La mutation du paysage ur-bain d'Aix-en-Provence (Fran-ce) entre l'Antiquité et le début du Moyen Âge. (Nuria Nin).

- De Tarraco l'ager tarraco-nensis occidental. A Tarragona i el camp entre els segles V i XII. Cap a un nou relat histò-ric.(Joan J. Menchon Bes).

- Gerunda. Del baix imperi a l'alta edat mitjana. Els can-vis d'una ciutat.(Josep Maria Nolla i Brufau).

- Roses, de la tardoantiguitat a l'època medieval.(Marc Bou-zas, Lluís Palahí).

El seminari serà objecte d'una publicació monogràfica

V CURS INTERNACIONAL D'ARQUEOLOGIA MEDIEVAL I MODERNA-CIUTADELLA DE ROSES 2023

26 juny-14 juliol. La realització del V Curs Internacional d'Arqueologia Medieval i Moderna- Ciutadella de Roses ha estat una de les principals activitats de la Càtedra. Aquesta activitat presenta tot un seguit d'objectius en àmbits diversos:

-Formació: el curs s'orienta a la preparació pràctica i teòrica de l'arqueologia, específicament enfocada en arqueologia medieval i moderna. En aquest aspecte al curs es combinen les activitats de camp, amb la realització d'una excavació arqueològica, amb els treballs de laboratori, sobretot destinats al coneixement dels materials i el seu tractament.

A partir del 2019, als treballs arqueològics s'han afegit treballs de pràctiques de consolidació i restauració, que han estat realitzats amb la col·laboració de restauradors de l'empresa ABAC s.l.

Aquesta formació es complementa amb la programació de

tot un seguit de xerrades teòriques sobre temes d'arqueologia medieval i moderna, impartides per investigadors i investigadores que han centrat la seva recerca en l'estudi dels monestirs en època medieval i moderna.

-Excavació arqueològica: l'objectiu de les primeres edicions del curs va ser el de aprofundir en el coneixement de la vila medieval de Roses, específicament el traçat urbà de la vila, la seva estructuració i evolució.

A aquest objectiu s'hi va afegir des de 2022 l'estudi del monestir de Santa Maria de Roses, amb l'excavació del sector del claustre.

A nivell científic els resultats dels treballs arqueològics, a més, s'emmarquen dins el projecte competitiu "Urbanisme, poblament i conflicte en època medieval i moderna.

La vila de Roses com paradigma" de la convocatòria 2022-2025 de la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya per projectes de recerca en arqueologia i paleontologia.

-Patrimonialització: un altre dels objectius del curs és la recuperació, consolidació i adequació de les estructures arqueològiques recuperades, de cara a la seva integració en el conjunt monumental de la Ciutadella. Per potenciar aquesta vessant es compta amb una restauradora i la participació, cada any, de dos estudiants de l'Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya perquè futurs arqueòlegs/es i restauradors/es aprenguin a treballar conjuntament i a conèixer les problemàtiques, les tècniques de treball i les especificitats de cada especialitat.

-Internacionalització: en el curs han participat estudiants provinents d'universitats catalanes, franceses i italianes.

-Coneixement territorial: el Curs es complementa amb tot un seguit de visites a jaciments i espais relacionats amb la temàtica del mateix amb un doble objectiu. Per una banda, aporten paral·lels o espais similars a aquell en el que es treballa, i, per l'altra, donen a conèixer el patrimoni medieval i modern a estudiants provinents d'altres espais i territoris.

El V Curs es va dur a terme entre els dies 26 de juny i 14 de juliol i va comptar amb 15 estudiants.

La campanya arqueològica s'ha concentrat a la zona del claustre del monestir, concretament a les ales nord i sud del mateix, amb l'objectiu de reconstruir la història de l'espai des del moment de construcció de la petita església funerària d'època tardoantiga, la creació del monestir i la seva evolució fins el seu abandonament a finals del segle XVIII.

Pel que fa la formació, cal destacar que en l'excavació es

va aprofundir en totes aquelles tasques derivades de la tasca de l'arqueòleg (excavació, cotes, fitxes, documentació gràfica, planimetria i dibuix d'estructures, topografia, fotografia...).

La troballa d'un cementiri a la zona del claustre ha permès ampliar les pràctiques amb tasques antropològiques, sempre sota l'assessorament d'una antropòloga (Neus Coromina) que va complementar el treball de camp amb una conferència-pràctica sobre el tema.

Com acabem d'esmentar aquests treballs de camp es varen complementar amb el treball de laboratori i el processament dels materials arqueolò-

gics (neteja, siglat, classificació, dibuix, anàlisi d'estructures verticals...).

Pel que fa a les conferències se'n varen realitzar cinc, centrades en l'estudi dels període tardoantic i altmedieval:

-27 de juny: Dr. Jordi Vivo (Col·laborador CRAPA i LAHAP-UdG) "El jaciment arqueològic de la muntanya de sant Julià de Ramis. De l'època visigoda a la medieval".

-29 de juny: Sra. Andrea Ferrer (Conservador del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles) "La recuperació d'un conjunt benedictí. El monestir de Sant Miquel de Fluvià".

-4 de juliol: Dra. Eva Subias (Universitat Rovira i Virgili) i Dra. Dolors Codina (BAULA sl) "El Puig Rom. Intervenció i recerca".

-11 de juliol: Sra. Silvia Llobet (coordinadora de l'Àrea d'Arqueologia del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya) "La conservació i restauració en patrimoni arqueològic".

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

-13 de juliol: Dra.Imma Ollich, Sra. Montserrat Rocafiguera, Sra. Maria Ocaña, Dr. Albert Pratdesaba (Fundació l'Esquerda) " El jaciment de l'Esquerda, des de l'antiguitat fins l'edat mitjana. Un projecte global de recerca, gestió i difusió".

Finalment el Curs es va completar amb tot un seguit de visites a diferents pobles i jaciments per conèixer sobre el terreny les traces de l'emmurallament i l'urbanisme medieval en la configuració urbana actual, sempre acompanyats per persones expertes:

-1 de juliol: Girona (Dr. Josep Maria Nolla) i Cervià de Ter (Sra. Katya Shkarinska).

-6 de juliol: monestir de Sant Pere de Rodes i poble de Santa Helena de Rodes (Sra. Montserrat Mataró).

-8 de juliol: Besalú (Sr. Joan Frigola) i Santa Pau (Dr. Jordi Sagrera).

VI CICLE DE XERRADES D'ARQUEOLOGIA DE LA CÀTEDRA

Setembre-Novembre. Una de les principals activitats de difusió que realitza la Càtedra és la programació d'un cicle de conferències que enguany s'ha desenvolupat al darrer quadrimestre, que s'orienta al gran públic i que pretén apropar el patrimoni arqueològic i l'arqueologia al conjunt de la societat.

Les conferències han estat enregistrades i posteriorment s'han incorporat al canal de Youtube de la càtedra.

Totes les conferències es varen desenvolupar al centre d'exposicions Ca l'Anita de Roses.

El cicle de xerrades ha estat format per les següents conferències:

VI CICLE DE XERRADES D'ARQUEOLOGIA DE LA CÀTEDRA 2023

6 DE SETEMBRE
DE LA VILA A LA FORTALESA. LES NOVES EXCAVACIONS A LA VILA MEDIEVAL DE ROSES
LLUÍS PALAHÍ
Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni Arqueològic

20 DE SETEMBRE
EL MONESTIR BENEDICTÍ DE SANT MIGUEL DE FLUVIÀ. LA RECUPERACIÓ DEL CONJUNT MONÀSTIC
ANDREA FERRER
Conservadora Museu Arqueològic de Banyoles

4 D'OCTUBRE
LES TALLERS TARDOANTIC DE SANT JULIÀ DE RAMIS
JORDI VIVO
IAHAP-Universitat de Girona

18 D'OCTUBRE
ARQUEOLOGIA PARTICIPADA I TERRITORI. MÈTODES I RESULTATS D'UN PROJECTE PER LA COMUNITAT
ALEXANDRA CHAVARRIA
Università degli Studi di Padova

8 DE NOVEMBRE
DUES NECRÒPOLIS I UN MONESTIR. NOVES EXCAVACIONS AL MONESTIR DE SANTA MARIA DE ROSES
NEUS CORMINA, LLUÍS PALAHÍ
IAHAP-Universitat de Girona, CRAPA

22 DE NOVEMBRE
EL MONESTIR DE SANT PERE DE RODES. UN RECORREGUT PER LA SEVA HISTÒRIA A TRAVÉS DE LA RECERCA ARQUEOLÒGICA I DOCUMENTAL
SÒNIA MASMARTÍ, MONTSERRAT MATARÓ
Monestir Sant Pere de Rodes, Arqueologia territorial

LES CONFERÈNCIES ES FARAN A CA L'ANITA PCA SANT PERE, 1, ROSES A LES 19.00 H.

CR **CR** **CR**

L'any 2023 s'ha desenvolupat el VI Cicle de Xerrades de la Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni Arqueològic. La presencialitat d'aquesta activitat resulta especialment important ja que l'essència de les xerrades es basa en la interacció amb el públic i la creació d'un diàleg conferenciant-assistents.

-6 de setembre "De la vila a la fortalesa. Les noves excavacions a la vila medieval de Roses", Dr. Lluís Palahí (CRAPA-UdG).

-20 de setembre: "El monestir benedictí de Sant Miquel de Fluvià. la recuperació del conjunt monàstic" Sra. Andrea Ferrer (Conservadora del Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles).

-4 d'octubre: "L'establiment tardoantic de Sant Julià de Ramis", Dr. Jordi Vivo (col·laborador LAHAP- Universitat de Girona).

-18 d'octubre: "Arqueologia participada i territori. Mètodes i resultats d'un projecte per la comunitat", Dra. Alexandra Chavarria (Universit  degli Studi di Padova).

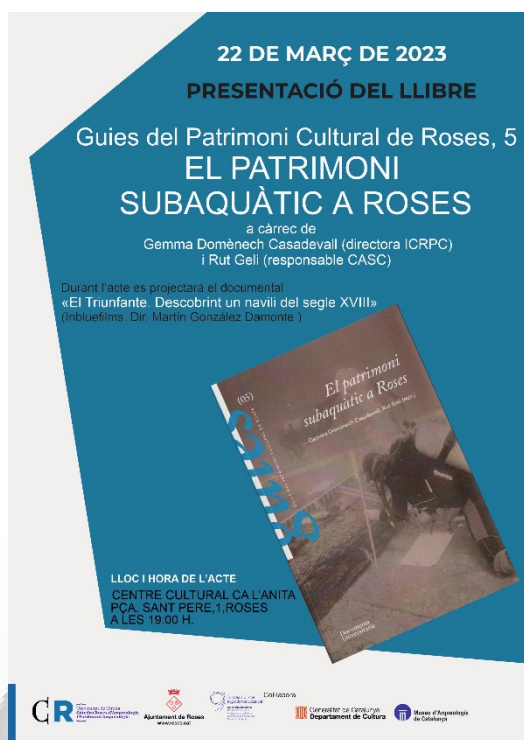
-8 de novembre: "Dues necr polis i un monestir. Noves excavacions al claustre del monestir de Santa Maria de Roses", Sra. Neus Coromina Bujons (Col·laboradora LAHAP-UdG) i Dra. Lluís Palahí (CRAPA-UdG).

-22 de novembre: "El monestir de Sant Pere de Rodes, un recorregut per la seva història a través de la recerca arqueol gica i documental", Sres. S nia Masmartí (Responsable del monestir de Sant Pere de Rodes) i Montserrat Mataró (Generalitat de Catalunya).

PRESENTACIÓ DE LA GUIA DEL PATRIMONI CULTURAL DE ROSES.5. "EL PATRIMONI SUBAQUÀTIC A ROSES"

El dia 22 de març es va presentar al centre ca l'Anita de Roses el volum cinquè de la col·lecció de Guies del patrimoni Cultural de Roses.

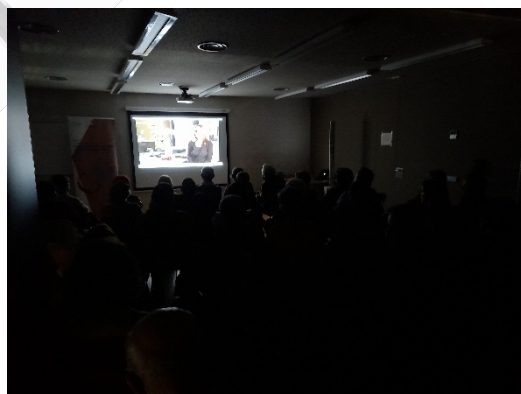

A la guia s'hi presenten les diferents troballes arqueològiques subaquàtiques realitzades a la zona de la badia, les circumstàncies històriques dels naufragis i els treballs d'excavació realitzats. També dedica un espai molt important a la presentació de la importància del patrimoni subaquàtic, i els sistemes emprats per la seva documentació i preservació. L'obra compta amb la col·laboració d'experts en el món de l'arqueologia i el patrimoni subaquàtic com Xa-

vier Nieto, Marcel Pujol, Caterina Aguer o Josep Maria Castellví.

La presentació va anar a càrrec de les editores de la publicació Gemma Domènech Casadevall (directora de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural) i Rut Geli Mauri (responsable del Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya). Durant l'acte es va projectar el documental "El Triunfante. Descubrint un navili del segle XVIII" (Inbluefilms).

PUBLICACIONS

Dins l'àmbit de la transferència de coneixement arqueològic pren especial rellevància l'edició de tot un seguit de publicacions que en diferents

àmbits (tant el científic com el més general) permeten aprofundir en el coneixement de les èpoques medieval i moderna.

Revista RODIS

Rodis. Journal of Medieval and Post-Medieval Archaeology

Revista d'arqueologia que, amb un enfocament multidisciplinari, se centra en l'arqueologia medieval i postmedieval en un sentit molt ampli, tant temàticament com geogràfica. El seu objectiu és la divulgació de treballs de recerca originals que aportin dades noves o noves metodologies que ajudin a millorar la investigació en aquest àmbit del coneixement.

La revista s'estructura en dos grans blocs. El primer, anomenat "Dossier", inclou articles que fan referència a una mateixa temàtica –relacionada amb els diferents seminaris que organitza la mateixa Càtedra– que, tanmateix, pot ser tractada i estudiada de diferents maneres, responent al caràcter multidisciplinari de la revista. El segon bloc, anomenat "Varia", és de temà-

tica lliure dins del gran àmbit d'estudi de les arqueologies medieval i moderna.

El dossier del número 6 de la revista se centra en "Els monestirs en època medieval i moderna. Novetats des de l'arqueologia".

<https://www.documentauniversitaria.media/rodiss/index.php/rodiss>

Enguany s'ha procedit a una remodelació intensa de l'estructura de la revista que va de la creació de nous comitès editor i assessor científic a l'adaptació de diferents elements de l'estructura de la publicació per adaptar-la millor als estàndards de qualitat nacionals i internacionals.

R (06)

Rodis

JOURNAL OF MEDIEVAL
AND POST-MEDIEVAL
ARCHAEOLOGY

**Els monestirs en època
medieval i moderna.
Novetats des de l'arqueologia**

Monasteries in the medieval
and modern period.
News from archeology

CR

Universitat de Girona
Càtedra Roses d'Arqueologia
i Patrimoni Arqueològic

Ajuntament de Roses
www.roses.cat

Fundació Girona
Regió de Coneixement
Universitat de Girona
Departament de Cultura
Ajuntament de Girona
Consell Regulador de la URS
Càtedra de Comerç

www.documentauniversitaria.media/rodís

Guies del Patrimoni Cultural de Roses

La Càtedra impulsa l'edició d'una col·lecció de breus guies visuals destinades al públic no expert interessat en el patrimoni cultural. L'objectiu de la col·lecció és donar a conèixer el patrimoni arqueològic de l'entorn de Roses, tractant de forma individualitzada els diferents espais, jaciments i monuments.

Les guies s'estructuren a partir de capítols curts, amb un ús del llenguatge i dels conceptes rigorós però de fàcil comprensió i amb un important ús de l'aparell gràfic. Enguany l'estructura és lleument diferent ja que es combinen capítols com els acabats de descriure amb altres que constitueixen un catàleg de les peces amb peus de text desenvolupats descrivint els diferents objectes.

La guia d'enguany s'ha dedicat a "ARMES, EINES I ORNAMENTS. La Roses d'època moderna a través dels objectes", i hi han participat com a autors:

-Marc Bouzas Sabater

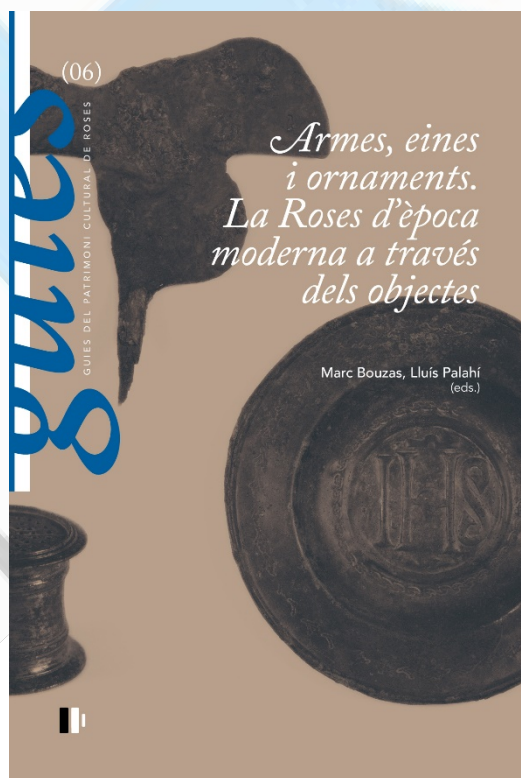
-Francesc Xavier Hernández Cardona

-Josep Maria Llorens i Rams

-Maria Molinas Davi

-Lluís Palahí Grimal

<https://www.documentauniversitaria.com/categoria-producte/publicaciones-de-la-catedra-roses-darqueologia-i-patrimoni-arqueologic/guies/>

PROJECTES COMPETITIVS

El 2022 la Càtedra va obtenir l'aprovació i subvenció pel projecte presentat a la convocatòria de Projectes quadriennals de recerca en matèria d'arqueologia i paleontologia 2022-2025, de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

Amb el títol "Urbanisme, poblament i conflicte en època medieval i moderna. La vila de Roses com paradigma" el projecte constitueix la continuació d'un projecte de llarg abast i ambició que es va iniciar l'any 2018 i que té com objectiu final des del punt de vista patrimonial la recuperació integral de la vila medieval de Roses i des del punt de vista de la recerca emprar aquest jaciment com a element focal des del qual desenvolupar tot un seguit d'estudis d'un abast més ampli que permeti contextualitzar les troballes realitzades en un panorama més global que permeti plantejar conclusions i models comparables amb d'altres realitats a nivell nacional i internacional.

El projecte té per objectiu principal analitzar des d'una vessant interdisciplinària la configuració i evolució urbanística de les viles en època medieval i, en aquest context, aprofundir en el

coneixement del paper que els conflictes, en un sentit ampli -ja siguin d'alta intensitat com les guerres o de baixa intensitat, com la inseguretat provocada pel bandolerisme, o, fins i tot, els conflictes existents entre els diferents estaments o poders polítics de l'època-, juguen en la configuració i evolució de les estructures urbanes i la plasmació física de totes aquestes conjuntures en la configuració d'una població. La presència del conflicte es pot resseguir més enllà dels elements poliorcètics, per exemple en la distribució de diferents estaments o grups socials dins l'espai amb la creació de barris específics per determinats grups socials, com els calls jueus. Al mateix temps, pretén seguir avançant en el coneixement de l'origen, configuració, i evolució de les poblacions medievals del territori i aprofundir en el coneixement de la seva estructuració social, analitzant elements tan diferents i complementaris com les dedicacions professionals i la seva distribució espacial dins la població; l'alimentació -i la seva variabilitat entre sectors de la població o èpoques i conjuntures diverses, especialment aquelles vinculades a moments de

conflictivitat i inseguretat-
l'exploració dels recursos
naturals...

Les característiques del
jaciment permeten assolir
informacions globals difícils
d'obtenir en altres espais on
l'urbanisme posterior ha
emmascarat o destruït el
d'època medieval, com la
restitució de la parcel·lació
i el seguiment de l'evolució
dels espais. La comparació amb
d'altres realitats d'època

medieval ha de permetre
aprofundir en el coneixement
de l'urbanisme i apreciar fins
quin punt els diferents punts
de partida o les diferents
circumstàncies socials,
històriques i econòmiques,
influeixen en la configuració
de les poblacions.

El projecte ha estat
subvencionat per la
Generalitat de Catalunya amb
117.229,4 €.

CAMPANYA D'EXCAVACIÓ I PATRIMONIALITZACIÓ

Maig-juny. Com ja és habitual des del'any 2020 i més enllà del curs d'arqueologia, la càtedra i l'ajuntament de Roses han impulsat una campanya arqueològica amb l'objectiu de potenciar la patrimonialització de la vila medieval.

L'objectiu dels treballs és el d'anar posant al descobert les estructures de la trama urbana de la vila medieval, concretament tot el barri que ocupa el sector est de la població com element potenciador del circuit de visites i de la patrimonialització de l'espai arqueològic de la Ciutadella.

La superfície de l'excavació era d'aproximadament 800 m²

Si els anys anteriors els treballs es concentraven a l'illa de cases situada entre els carrers Major i Nou, enguany els treballs s'han concentrat en l'excavació del carrer Nou i part de l'illa situada a llevant del mateix.

Assolir aquests objectiu ha de permetre:

-Cohesionar i relligar els espais excavats en anys anteriors i que se situaven al nord i al sud de l'espai objecte dels treballs. facilitant no solament la seva comprensió sinó també la seva conservació i la seva visita.

-Permetre als visitants comprendre de forma molt més

clara l'estructura urbana de la vila medieval.

-Enriquir l'experiència cultural de la visita amb la incorporació de nous elements que facilitin la comprensió de l'espai de la vila medieval.

-Definir de forma clara l'estructuració urbana del sector oriental de la vila.

-Visualitzar les diferents unitats domèstiques de cara a la seva posterior excavació individualitzada.

-Aprofundir en el coneixement de la parcel·lació original de la vila en aquest sector.

-Asseverar fins a quin punt són reals els esquemes teòrics realitzats fins al moment referents a la distribució urbana de la vila.

-Aprofundir en el coneixement del procés de desurbanització i espoli de la vila a partir del s.XVII.

-Disposar dels elements suficients per establir una estratègia arqueològica i una programació dels posteriors treballs arqueològics de forma més ordenada i coherent.

L'estudi individualitzat de les unitats domèstiques i altres edificis es facilitarà al tenir ja definits la majoria dels murs perimetrals. Això permetrà recuperar de forma extensiva i integral les diferents edificacions i treballar paral·lelament en la seva posterior adequació i integració en l'experiència de la visita.

25

ACTIVITATS AUDIOVISUALS DE PROMOCIÓ DE LES ACTIVITATS DE LA CÀTEDRA

Les dificultats en la realització de moltes de les activitats presencials programades inicialment va portar l'any 2020 a cercar fórmules alternatives per poder desenvolupar-les i difondre-les.

Per aquesta raó i cercant una major difusió de les activitats desenvolupades des del 2020 es graven les conferències i ponències presentades al VI Cicle de Xerrades d'Arqueologia de la Càtedra. Aquestes gravacions es posen a disposició del públic a través d'un canal de Youtube creat per la càtedra.

Aquestes gravacions s'han realitzat sempre prèvia autorització per escrit dels ponents i conferenciants.

El canal té una voluntat de perdurabilitat i servirà als propers anys per anar donant a conèixer les diferents activitats desenvolupades per la càtedra.

L'enllaç al canal és el

<https://www.youtube.com/channel/UCM5JY86pnE1Eq-qdWQVGC>

PER A MÉS INFORMACIÓ

<https://www.udg.edu/ca/catedres/Roses-dArqueologia>

CatRoses Arqueologia_UdG

@CRAPA_UdG

Càtedra Roses d'Arqueologia i Patrimoni Arqueològic_UdG

<https://www.youtube.com/channel/UCM5JY86pnE11Eq-qdWQVGCA>